

UCHWAŁA NR LXVII/567/24
RADY GMINY ALEKSANDRÓW KUJAWSKI

z dnia 26 marca 2024 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiaru i zakresu oraz sposobu rozliczania wykonywania usług sąsiedzkich.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)¹⁾, art. 50 ust. 6 i 6a oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 901 ze zm.)²⁾ Rada Gminy w Aleksandrowie Kujawskim uchwała, co następuje:

§ 1. 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

2. Określa się szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, ich wymiar, zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

§ 2. Przepisy ogólne

1. Usługi, o których mowa w § 1 (*dalej usługi*) przyznaje się po ustaleniu, że zachodzą przesłanki do ich udzielenia określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych może być udzielana z urzędu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2 składa się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim .

4. Usługi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby objętej wsparciem.

5. Zakres, rodzaj, wymiar dzienny i okres świadczenia usług każdorazowo określa pracownik socjalny w porozumieniu z osobą zainteresowaną i kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim na podstawie oceny sytuacji osobistej, majątkowej, dochodowej i życiowej, w tym potrzeb wnioskodawcy, oceny możliwości zapewnienia pomocy przez rodzinę przeprowadzonej na podstawie wywiadu środowiskowego oraz oceny możliwości zapewnienia pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim.

6. Zakres, rodzaj, miejsce świadczenia, wymiar dzienny i okres przez jaki mają być świadczone usługi, a także wysokość i sposób pobierania opłat przyznaje i orzeka w decyzji kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim .

§ 3. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze obejmują w szczególności:

- 1) pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych takich jak: zakupy, sprzątanie, przygotowanie posiłków, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, opiekę higieniczną, pielęgnację, przynoszenie opału i rozpalanie w piecu, pranie odzieży, bielizny i pościeli, dbałość o realizację wizyt lekarskich i inne usługi uzasadnione i niezbędne w celu poprawnego funkcjonowania klienta w miejscu zamieszkania i w środowisku;

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz.572, poz.1463 i poz.1688.

²⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz.535, poz.1693, poz.1938, poz. 2754 i poz.2760.

- 2) pomoc w utrzymaniu higieny osobistej;
- 3) usługi pielęgnacyjne zgodne z zaleceniami lekarza;
- 4) wsparcie w podtrzymywaniu kontaktów z otoczeniem, rodziną oraz środowiskiem lokalnym.

2. Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych obejmuje nadto działania dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, w tym m. in. pielęgnację, rehabilitację fizyczną, przystosowanie do funkcjonowania w społeczeństwie, wsparcie edukacyjne.

3. Uprawnienie do przyznania specjalistycznych usług opiekuńczych musi wynikać z zaświadczenia lekarskiego.

4. Usługi, o których mowa w ust. 1 świadczone są przez opiekuna ośrodka pomocy społecznej lub opiekunkę środowiskową, zaś usługi o których mowa w ust.2 świadczone są przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia i predyspozycje.

§ 4. Usługi sąsiedzkie

1. Usługi sąsiedzkie mogą być świadczone osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione.

2. Z usług sąsiedzkich będą mogły skorzystać także te osoby, których rodzina, w tym wspólnie zamieszkujący małżonek, zstępni i wstępni, nie mogą zaoferować takiego wsparcia.

3. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną (przy założeniu, że czynności wykonywane w ramach usług nie będą wymagały specjalnych kwalifikacji) oraz zapewnienie w miarę potrzeb i możliwości kontaktów z otoczeniem. Zakres usług będzie dostosowany do indywidualnych potrzeb osoby korzystającej z usług.

4. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 14 godzin w tygodniu.

5. Realizacja usług sąsiedzkich następuje na podstawie umowy cywilno - prawnej zawartej pomiędzy opiekunką świadczącą usługi sąsiedzkie, a GOPS w Aleksandrowie Kujawskim.

6. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane jako wyłączna forma usług opiekuńczych osobom, które wymagają pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych lub zapewnieniu kontaktów z otoczeniem.

7. W przypadku gdy osoba uprawniona do usług wymaga także opieki higienicznej lub zleconej przez lekarza pielęgnacji, usługi sąsiedzkie mogą być przyznane równolegle z usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi.

§ 5. Odpłatność za usługi

1. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie, oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie świadczeniobiorcom, których dochód na osobę samotnie gospodarującą i dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie, oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze przysługują nieodpłatnie niezależnie od dochodu świadczeniobiorcom, którzy ukończyli 85 rok życia, a w przypadku osób samotnych 80 rok życia.

3. Osoby, których dochód lub dochód na osobę w rodzinie przekracza odpowiednio kryterium dochodowe zwracają wydatki za usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze na zasadach określonych w poniższej tabeli:

L.p.	Dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 u.p.s. wyrażony w %	Wysokość odpłatności wyrażona w % naliczana za jedną godzinę usług opiekuńczych dla:	
		osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
1	do 100% kryterium	nieodpłatnie	nieodpłatnie

2	powyżej 100% do 200%	4%	8%
3	powyżej 200% do 300%	8%	16%
4	powyżej 300% do 400%	16%	24%
5	powyżej 400% do 500%	24%	32%
6	powyżej 500%	100%	100%

§ 6. 1. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych w tym usług sąsiedzkich ustala się w wysokości 30 zł za 1 godzinę (60 minut).

2. Koszt jednej godziny specjalistycznych usług opiekuńczych ustala się w wysokości 100 zł za 1 godzinę (60 minut).

§ 7. 1. Opłata za usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze stanowi iloczyn kosztu 1 godziny usługi, o którym mowa w § 6 ust. 1 i 2 i wskaźnika odpłatności określonego w %, o którym mowa w § 5 ust. 3 oraz liczby godzin świadczonych w miesiącu usług.

2. Odpłatność za usługi opiekuńcze w tym usługi sąsiedzkie oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszona jest na rachunek bankowy Urzędu Gminy w Aleksandrowie Kujawskim nr 91 9537 0000 0010 5356 2000 0026 do dnia 20 - go następnego miesiąca, po miesiącu świadczenia usług.

3. Opłaty mogą być pobierane (wnoszone) za zgodą osoby zainteresowanej, na podstawie pisemnego upoważnienia, również przez osobę świadczącą usługi. W takim wypadku osoba pobierająca opłatę winna dokonać wpłaty najpóźniej w dniu następnym na rachunek bankowy Urzędu Gminy nr 91 9537 0000 0010 5356 2000 0026 przedkładając kopię przelewu osobie zobowiązanej do odpłatności.

4. Rozliczanie wykonania usług następuje na podstawie karty pracy opiekunki/a, przedkładanej GOPS w Aleksandrowie Kujawskim w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym świadczone usługi.

5. Zestawienie wskazuje zakres wykonanych usług oraz czas ich świadczenia (datę i godziny) a także podpis osoby, która była odbiorcą usług.

6. Wynagrodzenie płatne będzie za każdą godzinę wykonanej pracy przez opiekuna.

§ 8. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach - na wniosek świadczeniobiorcy, jego przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą świadczeniobiorcy lub jego przedstawiciela ustawowego albo na wniosek pracownika socjalnego, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Aleksandrowie Kujawskim w drodze decyzji administracyjnej może częściowo lub całkowicie zwolnić z ponoszenia opłat za świadczone usługi, w szczególności ze względu na:

- 1) nagłe pogorszenie stanu zdrowia osoby lub członka rodziny powodujące zwiększenie wydatków na badania, leki, leczenie lub rehabilitację stanowiące nadmierne obciążenie dla osoby lub rodziny
- 2) wnoszenie opłat przez osobę lub członka rodziny za pobyt innych członków rodziny w domu pomocy społecznej, rodzinnym domu pomocy, ośrodku wsparcia, placówce opiekuńczo-wychowawczej, placówce leczniczo-rehabilitacyjnej, placówce leczniczo-opiekuńczej, placówce pielęgnacyjno-opiekuńczej, całodobowej placówce zapewniającej opiekę osobom niepełnoprawnym, hospicjum;
- 3) występujące w rodzinie bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwałą chorobę lub śmierć członka rodziny;
- 4) straty materialne poniesione przez osobę lub rodzinę w wyniku klęski żywiołowej, ekologicznej lub innych zdarzeń losowych.

2. Usługi świadczone w związku z realizacją projektów lub programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej lub innych Funduszy zewnętrznych mogą być udzielane nieodpłatnie.

§ 9. Traci moc uchwała nr XVI/141/04 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Aleksandrów Kujawski.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko- Pomorskiego.

Przewodniczący Rady Gminy
Aleksandrów Kujawski

Waldemar Bartczak

UZASADNIENIE

Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1693) z dniem 1 listopada 2023 r., przyznano gminom możliwość organizowania usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich. Ten nowy typ usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno - pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Ustawa określa również wymagania, które powinny być spełnione przez osoby wykonujące usługi sąsiedzkie. Zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6 określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich ich wymiar i zakres oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

Jednocześnie, zgodnie z art. 50 ust. 6b ustawy o pomocy społecznej rada gminy może postanowić o rozszerzeniu katalogu osób, o których mowa w ust. 1 i 2, o osoby, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz usługi sąsiedzkie są formą świadczenia pomocy na rzecz osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają wsparcia innych osób. Powyższa pomoc zaspokoi niezbędne potrzeby życiowe zapewniając zainteresowanym prawidłowe i jak najdłuższe funkcjonowanie w środowisku zamieszkania, a to dzięki oferowanym usługom opóźnia okres umieszczenia osób zależnych w placówkach całodobowych, w szczególności w domu pomocy społecznej.

Wprowadzenie do zadań własnych gminy możliwości organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich jest zadaniem nowym, a więc dla przejrzystości proponowane jest podjęcie nowej uchwały w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat i trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich, sposobu ich rozliczania i rozszerzenia katalogu osób uprawnionych do tych usług.

Zasadne zatem jest uchylene uchwały nr XVI/141/04 Rady Gminy Aleksandrów Kujawski z dnia 30 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze i wprowadzenie nowej, jednolitej. Ze względu na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady Gminy
Aleksandrów Kujawski

Waldemar Bartczak